

WARTOŚĆ XXII

Wartość rozwoju duchowego

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój duchowy

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Zgłębianie i rozumienie praktykowanej religii

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Umiejętność postępowania według wyznawanej religii

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Czym jest religia, a czym wiara?
- Jak rozwijam w sobie „człowieka wewnętrznego”?
- Charakterystyka wybranych świadków wiary chrześcijańskiej w Ojczyźnie i za granicą.
- „Nie szukałbyś mnie, gdybyś mnie już nie znalazł”¹.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Osoba stanowi jedność cielesną i duchową².
- Każda osoba ma prawo i obowiązek poszukiwania prawd religijnych³.
- Bóg objawia się człowiekowi w sposób naturalny (poprzez świat naturalny) i pozytywny (bezpośrednia mowa Boga do człowieka: objawienie w Starym Testamencie, objawienie w Jezusie Chrystusie)⁴.

¹ B. Pascal, *Myśli*, Warszawa 1968, s. 326.

² „Stanowiąc jedność cielesną i duchową, człowiek przez samą swoją cielesność łączy w sobie elementy świata materialnego, tak że przez niego osiągają one swą głębię i wnoszą głos w dobrowolnej pochwalę Stwórcy”. KDK 14.

³ „Człowiek, istota szukająca prawdy, jest więc także tym, którego życie opiera się na wierze”. FR 31.

⁴ „Do was, młodzi, mówię: jeśli słyszycie wezwanie Chrystusa, nie odrzucajcie go! Odważnie wejdźcie na wielkie drogi świętości, które wytyczyli wybitni święci i święte, idąc za Chrystusem. Bądźcie wierni ideałom, typowym dla waszego wieku, ale nie wahajcie się przyjąć zamysłu Boga wobec was, jeśli On was wezwie, byście szukali

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXII > Wartość rozwoju duchowego

Zasady

- Rozumiem siebie samego jako „byt w relacji” – odnajduję siebie w relacji: z Bogiem, z narodem, ze światem.
- Rozwijam w sobie życie duchowe przez lekturę: Pisma Świętego, prasy religijnej, żywotów świętych itp.
- Podejmuję osobistą decyzję, by postępować według wzoru i nauki Jezusa Chrystusa⁵.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Wiara jest dynamiczną postawą człowieka wobec Boga. Życie duchowe, wewnętrzne, to sfera życia osobowego, która dąży do ustawicznego rozwoju.
- Osoba, która chce umocnić swoją wiarę, powinna przebywać we wspólnocie osób wierzących.
- W rodzinie przeżywamy pierwsze doświadczenia wartości ewangelicznych.

Zasady

- Wychowuję dziecko do odpowiedzialnego korzystania z wolności, tak aby rozwijało się zgodnie z otrzymanym i rozeznaczonym powołaniem⁶.
- Angażuję się w życie wspólnot religijnych.
- Razem z dziećmi pomagamy sobie na drodze do spotkania i zjednoczenia z Jezusem Chrystusem.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Sfera duchowa nie jest oderwana od codziennego życia.

świętości w życiu konsekrowanym. Podziwiającie wszystkie dzieła Boże w świecie, ale umiejcie zatrzymać wzrok na rzeczywistościach, które nigdy nie przeminą”. VC 106.

⁵ „Wielkość Chrystusa nauczającego oraz wewnętrzna spójność i siła przekonująca Jego nauki płynie stąd, że Jego słowa, przypowieści i rozprawy nie dają się nigdy oddzielić od Jego życia i Osoby. W takim ujęciu życie Chrystusa okaże się nieustannym nauczaniem: Jego milczenie, cuda, modlitwa, miłość do ludzi, szczególna troska o poniżonych i biednych, całkowite przyjęcie ofiary krzyżowej dla odkupienia ludzi, samo wreszcie zmartwychwstanie – są urzeczywistnieniem Jego słowa i wypełnieniem Objawienia. Dlatego też Ukrzyżowany stał się dla chrześcijan najwspanialszym i najbardziej znanym obrazem Chrystusa Nauczyciela”. CT 9.

⁶ „Trzeba tu przypomnieć, że jeśli rodzice nie żyją wartościami ewangelicznymi, trudno oczekiwać, by młody człowiek mógł usłyszeć głos powołania, zrozumieć konieczność wyrzeczeń, jakie musi podjąć, docenić piękno celu, jaki ma osiągnąć. [...] Konieczne jest też wychowywanie młodych do odpowiedzialnego korzystania z własnej wolności, aby potrafili poświęcić życie – zgodnie z otrzymanym powołaniem – najwznioślejszym rzeczywistościom duchowym”. VC 107.

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXII > Wartość rozwoju duchowego

- Szanowanie osób, które są wyznawcami innej religii⁷.
- Życie duchowe i rozwój intelektualny nie są ze sobą sprzeczne⁸.

Zasady

- Poprzez nauczanie religii pomagam uczniom czynić postępy w ich formacji duchowej.
- W przekazie prawd religijnych poszukuję metod pedagogicznych i sposobów komunikacji dostosowanych do uczniów.
- W formacji duchowej nawiązuję do różnych dziedzin wiedzy.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Uczniowie są zaproszeni do napisania referatów o największych religiach świata. Mają za zadanie scharakteryzować ich duchowości oraz porównać je z praktykowaną przez siebie religią.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Rozwijając życie duchowe, uczeń stale podąża za rzeczami prawdziwymi i dobrymi. Wie, że wiary się „nie posiada”, ale stale się ją rozwija i ponosi nieustanny wysiłek, by wzrastać duchowo. Poprzez poszukiwanie prawdy uczeń poznaje samego siebie, rozeznaje swoje powołanie życiowe, ma świadomość, że sfera duchowa człowieka ma związek z najważniejszymi problemami w życiu człowieka. Młody człowiek, w swoim rozwoju życia duchowego, dąży do stałego kontaktu z Bogiem. Pomaga też innym osobom w rozwijaniu wartości duchowych. Rozumie, że życie duchowe przekracza doświadczenia tylko fizyczne człowieka⁹.

2.10. ZAGROŻENIA

W swoim rozwoju duchowym uczeń może uznać, że prawda ma charakter relatywny i jest uzależniona od tendencji światopoglądowych danej epoki. Istnieje ryzyko, że poprzestanie na rozwiązaniach cząstkowych, zaniecha rzetelnego studiowania zagadnień duchowych. Niewłaściwe rozumienie sfery duchowej może go zupełnie zamknąć w sobie lub oderwać od codziennego życia

⁷ „Skoro bowiem Chrystus umarł za wszystkich i skoro ostateczne powołanie człowieka jest w istocie jedno, mianowicie Boskie, powinniśmy utrzymywać, że Duch Święty wszystkim daje możliwość uczestniczenia w tym misterium paschalnym w tylko Bogu znany sposób”. KDK 22.

⁸ „Człowiek dzięki światłu rozumu potrafi rozeznaczyć swoją drogę, ale może ją przemierzyć szybko, uniknąć przeszkód i dotrzeć do celu, jeśli szczerym sercem uznaje, że jego poszukiwanie jest wpisane w horyzont wiary. Nie można zatem rozdzielać wiary i rozumu nie pozbawiając człowieka możliwości właściwego poznania samego siebie, świata i Boga”. FR 16.

⁹ „Pragnę jedynie stwierdzić, że rzeczywistość i prawda wykraczają poza granice tego, co faktyczne i empiryczne; chcę też wystąpić w obronie ludzkiej zdolności do poznania tego wymiaru transcendentnego i metafizycznego w sposób prawdziwy i pewny, choć niedoskonały i analogiczny”. FR 83.

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXII > Wartość rozwoju duchowego

i relacji z innymi osobami. Ponadto młody człowiek może stwierdzić, że osoba nie jest w stanie poznać prawdy, co doprowadzi do rezygnacji z poszukiwań odpowiedzi na podstawowe życiowe pytania. Pojawi się zupełna obojętność religijna i brak zainteresowania sprawami wiary. Jego wizja człowieka nie będzie miała żadnych odniesień do życia duchowego.